gemeente
Haarlemmermeer

# raadsvoorstel

| | |
|---|---|
| Onderwerp | Financiële verordening Haarlemmermeer 2021 |
| Portefeuillehouder | drs. Jurgen Nobel |
| Steller | Conny Hensen |
| Collegevergadering | 30 maart 2021 |
| Raadsvergadering | |
| Raadsvoorstelnummer | 2021.0000629 |

## 1. Voorstel

**Collegebesluit(en)**

Het college besluit de raad voor te stellen om:

1. de Financiële verordening Haarlemmermeer 2021 vast te stellen;
2. het instellen en opheffen van voorzieningen te mandateren aan het college;
3. in te stemmen met het vaststellen van het grensbedrag op € 200.000 voor de financiële analyses in de programmabegroting en de jaarstukken;
4. in te stemmen met de wijzigingen per artikel zoals opgenomen in bijgevoegde tabel.

## 2. Samenvatting

De gemeenteraad legt met de financiële verordening de kaders vast voor de financiële aangelegenheden binnen de gemeente Haarlemmermeer, voor zover daar beleidsvrijheid voor geldt binnen de wet- en regelgeving. De financiële verordening is een zogenoemde kapstokverordening waarbij de gemeenteraad in de verordening op hoofdlijnen kaders stelt. De uitwerking van de kaders gebeurt in beleidsnotities, bijvoorbeeld over het Activabeleid of Garantiebeleid.
De financiële verordening wordt ook wel de 'Verordening artikel 212' genoemd, een verwijzing naar het artikel in de Gemeentewet dat deze verordening verplicht stelt.

De gemeente moet beschikken over een actuele financiële verordening. De huidige verordening is in 2016 vastgesteld en moet worden aangepast naar aanleiding van nieuwe wet- en regelgeving en afspraken met de raad die zijn vastgelegd in verschillende beleidsnotities op het gebied van de financiële regelgeving.

## 3. Uitwerking

### *3.1 Wat willen we bereiken?*

Wij willen een financiële verordening die geactualiseerd is op basis van nieuwe wet- en regelgeving en afspraken met de raad die zijn vastgelegd in verschillende beleidsnotities op het gebied van de financiële regelgeving.

### *3.2 Wat gaan we daarvoor doen?*

Met de nu voorliggende financiële verordening beschikt de gemeente weer over een actueel kader voor het beheer van de gemeentelijke financiën. Het concept van de Financiële verordening Haarlemmermeer 2021 is toegezonden aan de auditcommissie.

Een aantal wijzigingen wordt hieronder extra toegelicht.

Artikel 11 Reserves en voorzieningen
De vorming en opheffing van een voorziening is, evenals de vorming en opheffing van reserves, voorbehouden aan de gemeenteraad.
In de praktijk heeft de raad bij het vaststellen van voorzieningen weinig tot geen ruimte voor het maken van keuzen (allocatiefunctie), voorzieningen hebben immers een verplichtend karakter op grond van artikel 44 Besluit Begroting en Verantwoording (BBV). Vandaar dat wij voorstellen dat het instellen van een voorziening wordt gemandateerd aan het college. De raad wordt over het instellen of opheffen van een voorziening geïnformeerd.
Met het beslispunt 'het instellen en opheffen van voorzieningen te mandateren aan het college' wordt voldaan aan het amendement bij het raadsvoorstel vaststellen Jaarstukken 2019 (2020.0001062).

Grensbedragen
Nu de gemeente groter is en de omvang van de begroting toegenomen is, kunnen opgenomen grensbedragen verhoogd worden. Deze grensbedragen worden verhoogd van € 75.000 naar € 200.000.
Het gaat hier om de grensbedragen voor het informeren van de raad als een raming wordt overschreden, voor de toelichting van afwijkingen in de P&C producten, budgetoverheveling en op te nemen posten in het overzicht incidentele baten en lasten.

Vaststelling door het college van beleidsnotities
"Alle uitwerking van de kaders in beleidsnotities via de raad". In 2016 is bij amendement hiertoe besloten. Met de actualisatie van de Financiële verordening 2021 wordt dit aangepast.
De basis voor het financieel beleid van de gemeente Haarlemmermeer is vastgelegd in de Financiële verordening (op grond van artikel 212 gemeentewet). De Financiële verordening geeft de kaders. Deze kaders zijn uitgewerkt in uitvoeringsregels (beleidsnotities). Zowel de verordening als de beleidsnotities worden door de raad vastgesteld.
De beleidsnotities 'Treasurystatuut', 'Beleid rondom misbruik en oneigenlijk gebruik van gemeentelijke regelingen en instellingen' (M&O-beleid) en het 'Inkoop- en aanbestedingsbeleid' zijn stukken waarbij het vooral gaat om beheerstaken. De bevoegdheid voor beheerstaken ligt bij het college. Voortaan zal het college deze beleidsnotities vaststellen. De raad wordt wel in de gelegenheid gesteld om wensen en bedenkingen kenbaar te maken.

In de tabel hieronder is aangegeven welke wijzigingen met de actualisatie van de financiële verordening Haarlemmermeer 2021 plaatsvinden.

*Tabel: wijzigingen per artikel in de Financiële verordening Haarlemmermeer 2021*

| Artikel | Tekst in het nieuwe beleid | Nieuw / gewijzigd / verwijderd | Uitleg |
|---|---|---|---|
| ***Artikel 1. Begripsbepaling*** | 1.d. beheer van de vermogenswaarden: het uitoefenen van bestuur over en toezicht op het geheel van gemeentelijke middelen en rechten | Verwijderd | Begrip komt niet voor in deze Financiële verordening Haarlemmermeer 2021 |

| Artikel | Tekst in het nieuwe beleid | Nieuw / gewijzigd / verwijderd | Uitleg |
|---|---|---|---|
| ***Artikel 1. Begripsbepaling*** | 1.j. overheidsbedrijf: onderneming met privaatrechtelijke rechtspersoonlijkheid, niet zijnde een personenvennootschap met rechtspersoonlijkheid, waarin een publiekrechtelijke rechtspersoon, al dan niet tezamen met een of meer andere publiekrechtelijke rechtspersonen, in staat is het beleid te bepalen of een onderneming in de vorm van een personenvennootschap, waarin een publiekrechtelijke rechtspersoon deelneemt | Verwijderd | Begrip komt niet voor in deze Financiële verordening Haarlemmermeer 2021 |
| ***Artikel 2. Planning- en controlstatuut*** | Planning- en controlcyclus | Gewijzigd | Het controlstatuut en de visie op control is opgenomen bij *Artikel 25. Interne beheersing* |
| ***Artikel 2. Planning- en controlstatuut*** | Het college biedt de raad tenminste eens in de zes jaar een notitie Planning- en controlcyclus aan. De raad stelt deze notitie vast. | Gewijzigd | Onderliggende beleidsnotities worden door het college aan de raad aangeboden zodra er goede redenen zijn om tot aanpassing over te gaan. Dit gebeurt uiterlijk zes jaar na vaststelling van de oude beleidsnotitie. |
| ***Artikel 2. Planning- en controlstatuut*** | 2.2. Deze notitie bevat minimaal:<br>a. de visie op control | Verwijderd | De visie op control is opgenomen bij *Artikel 25. Interne beheersing* |
| ***Artikel 3. Planning- en controlproducten*** | 3.1.e. Meerjarenperspectief Investeringen (MPI): tegelijkertijd met de voorjaarsrapportage en de najaarsrapportage ontvangt de raad een MPI. In een MPI wordt de stand van zaken van de uitvoering van het investeringsplan weergegeven. Hierbij worden de geautoriseerde investeringen met een totaal krediet van € 2 miljoen of hoger toegelicht | Nieuw | In september 2015 heeft de auditcommissie de gemeenteraad geadviseerd om te komen tot een ontwikkelprogramma 'In Control Statement 2017' (brief 4 september 2015, kenmerk 15.092219). Dit programma dient de organisatie te versterken op de gebieden control, sturing op investeringsprojecten, inkoop en aanbesteding en de totstandkoming van de jaarrekening. Voor een betere sturing op investeringsprojecten is dit Meerjaren Perspectief Investeringen (MPI) ontwikkeld |
| ***Artikel 4. Spoorboekje planning- en controlcyclus*** | 4.1.a en 4.1.b. MPI voor- en najaar | Nieuw | Volledigheidshalve is het MPI voor- en najaar toegevoegd |
| ***Artikel 6. Autorisatie begroting en investeringskredieten*** | 6.3.c. nieuwe investeringen met een investeringsbedrag van € 2.000.000 of hoger die opgenomen zijn in het investeringsplan worden met een afzonderlijk raadsvoorstel aan de raad ter autorisatie voorgelegd. Bij investeringen groter dan € 25 miljoen informeert het college de raad in een voorstel over het effect van de investering op de schuldpositie van de gemeente; | Gewijzigd | Met de grens van € 25 miljoen wordt aangesloten bij de notitie schuldbeheersing die op 22 december 2016 door de raad is vastgesteld (2016.0051961) |
| ***Artikel 6. Autorisatie begroting en investeringskredieten*** | 6.3.d. uitgezonderd op lid c zijn vervangingsinvesteringen van € 2 miljoen of hoger die bestemd zijn voor de vervanging van activa waarvan de lasten conform het BBV moeten worden verantwoord onder het Overzicht overhead. Deze worden door de raad geautoriseerd bij het vaststellen van de primitieve begroting. De raad kan hierbij | Nieuw | Voorbeelden van de uitzondering zijn vervangingsinvesteringen voor bedrijfsvoering zoals 'Informatievoorziening en automatisering' en Facilitaire zaken en huisvesting' |

| Artikel | Tekst in het nieuwe beleid | Nieuw / gewijzigd / verwijderd | Uitleg |
|---|---|---|---|
| | aangeven van welke investeringen hij op een later tijdstip een apart voorstel voor autorisatie van het investeringskrediet wil ontvangen; | | |
| ***Artikel 6. Autorisatie begroting en investeringskredieten*** | 6.3.f nieuwe investeringen met een investeringsbedrag van € 2.000.000 of hoger die niet zijn opgenomen in het investeringsplan worden met een afzonderlijk raadsvoorstel aan de raad ter autorisatie voorgelegd. Bij investeringen groter dan € 25 miljoen informeert het college de raad in een voorstel over het effect van de investering op de schuldpositie van de gemeente; | Gewijzigd | Met de grens van € 25 miljoen wordt aangesloten bij de notitie schuldbeheersing die op 22 december 2016 door de raad is vastgesteld (2016.0051961) |
| ***Artikel 6. Autorisatie begroting en investeringskredieten*** | 3.1.h. in het te autoriseren investeringsbedrag wordt rekening gehouden met alle kosten die noodzakelijk zijn voor het realiseren van het investeringsgoed. Naast de kosten die voldaan worden aan derden, wordt rekening gehouden met de toe te rekenen uren in verband met voorbereiding, toezicht en administratie (vta-kosten) en met de inbreng van grond vanuit een bouwgrondexploitatie of vanuit de (strategische) gronden op de balans | Nieuw | Meer verduidelijking over het ramen van gronden |
| ***Artikel 6. Autorisatie begroting en investeringskredieten*** | 6.4. Het college informeert de raad vooraf als ze op basis van alle beschikbare informatie verwacht dat de lasten de geautoriseerde lasten of de investeringsuitgaven de geautoriseerde investeringskredieten dreigen te overschrijden of de baten de geautoriseerde baten dreigen te onderschrijden met meer dan € 200.000. De raad geeft vervolgens aan of hij hiervoor een voorstel wil voor wijziging van het budget of een voorstel voor bijstelling van het beleid. | Gewijzigd | De grensbedragen zijn aangepast naar € 200.000. |
| ***Artikel 6. Autorisatie begroting en investeringskredieten*** | 6.5. Bij de behandeling van de voorjaars- en najaarsrapportages in de raad doet het college voorstellen voor het wijzigen van de geautoriseerde budgetten en de investeringskredieten en het bijstellen van het beleid. Afwijkingen op de ramingen van de baten en de lasten van de beleidsdoelen en investeringskredieten van € 200.000 of hoger worden toegelicht. | Gewijzigd | De grensbedragen zijn aangepast naar € 200.000. |
| ***Artikel 6. Autorisatie begroting en investeringskredieten*** | 6.6 Het college stelt een regeling investeringsprojecten vast waarin richtlijnen worden gegeven voor rapportage over investeringsprojecten. Deze regeling wordt ter informatie aan de raad aangeboden | Verwijderd | De Regeling Investeringsprojecten Haarlemmermeer intrekken naar aanleiding van de notitie Activabeleid (2019.0054155) |
| ***Artikel 6. Autorisatie begroting en investeringskredieten*** | 6.6. In de jaarstukken informeert het college de raad in het kader van de rechtmatigheidsverantwoording, met een rapportagetolerantiegrens van € 200.000, over begrotingsafwijkingen en -overschrijdingen. Als begrotingsoverschrijdingen passen binnen het door de | Nieuw | Toegevoegd op basis van de concept notitie Rechtmatigheidsverantwoording commissie BBV en opgenomen in het concept raadsvoorstel Bestuurlijke kaders |

| Artikel | Tekst in het nieuwe beleid | Nieuw / gewijzigd / verwijderd | Uitleg |
|---|---|---|---|
| | raad vastgestelde beleid is er geen sprake van een onrechtmatigheid.<br>Tabel toegevoegd. | | rechtmatigheidsverantwoording in de jaarrekening (2020.0001111) |
| ***Artikel 6. Autorisatie begroting en investeringskredieten*** | 6.7. Het college biedt tweemaal per jaar, met de voorjaars- en najaarsrapportage, de raad ter behandeling aan het Meerjarenperspectief investeringen (MPI) waarin wordt gerapporteerd over de uitvoering van de investeringsprojecten. | Verwijderd | Opgenomen in artikel 4.1.a en 4.1.b. |
| ***Artikel 6. Autorisatie begroting en investeringskredieten*** | 6.7 In het overzicht incidentele baten en lasten in de programmabegroting en in de jaarstukken worden de incidentele baten en lasten van € 200.000 of hoger afzonderlijk gespecificeerd | Nieuw | De Commissie BBV adviseert in de financiële verordening (artikel 212 Gemeentewet) een grensbedrag op te nemen vanaf welke omvang incidentele lasten en baten afzonderlijk gespecificeerd worden in het overzicht incidentele lasten en baten (huidig grensbedrag € 75.000) |
| ***Artikel 6. Autorisatie begroting en investeringskredieten*** | 6.9. Een subsidie lager dan € 50.000 dat door de gemeente wordt verstrekt voor meerdere jaren wordt verantwoord in het jaar dat de beschikking wordt genomen. | Nieuw | Toevoeging naar aanleiding van de Vragen - & Antwoordrubriek van de commissie BBV over verantwoorden van verstrekte meerjarige subsidies |
| ***Artikel 9. Waardering en afschrijving vaste activa*** | 9.1. Het college biedt de raad tenminste eens in de zes jaar een beleidsnotitie aan over waarderen, activeren en afschrijven van vaste activa en het verlenen van investeringskredieten. De raad stelt deze notitie vast. | Gewijzigd | Onderliggende beleidsnotities worden door het college aan de raad aangeboden zodra er goede redenen zijn om tot aanpassing over te gaan. Dit gebeurt uiterlijk zes jaar na vaststelling van de oude beleidsnotitie. |
| ***Artikel 9. Waardering en afschrijving vaste activa*** | 9.3. Bij de waardering van de vaste activa met economisch nut wordt rekening gehouden met waardevermindering. Als hierbij sprake is van een kans op waardeherstel dan wordt de waardevermindering verwerkt met een voorziening, anders wordt het activum afgewaardeerd. | Nieuw | Toegevoegd op basis van de notitie Materiële vaste activa (januari 2020) commissie BBV |
| ***Artikel 10. Voorziening voor oninbare vorderingen*** | 10.6. De uitwerking van het bepalen van de hoogte van de voorziening voor oninbare vorderingen wordt vastgelegd in een beleidsrichtlijn 'Dubieuze debiteuren' vast te stellen door het college. | Gewijzigd | Vaststelling door het college |
| ***Artikel 11. Reserves en voorzieningen*** | 11.1. Het college biedt de raad tenminste eens in de zes jaar een beleidsnotitie aan over reserves en voorzieningen. De raad stelt deze notitie vast. | Gewijzigd | Onderliggende beleidsnotities worden door het college aan de raad aangeboden zodra er goede redenen zijn om tot aanpassing over te gaan. Dit gebeurt uiterlijk zes jaar na vaststelling van de oude beleidsnotitie. |
| ***Artikel 11. Reserves en voorzieningen*** | 11.3. Voor het instellen en opheffen van een reserve is een raadsbesluit noodzakelijk. | Nieuw | Alleen de raad kan beslissen over het instellen van een reserve.<br>Tevens is het de raad die bepaalt of een reserve wordt opgeheven en wat er met het resterende saldo gebeurt |
| ***Artikel 11. Reserves en voorzieningen*** | 11.4. Het instellen en opheffen van een voorziening is gemandateerd aan het college. | Nieuw | In de praktijk heeft de raad bij het instellen en opheffen weinig tot geen ruimte voor het maken van keuzen. Vandaar dat wij voorstellen dat het instellen en opheffen van |

| Artikel | Tekst in het nieuwe beleid | Nieuw / gewijzigd / verwijderd | Uitleg |
|---|---|---|---|
| | | | een voorziening wordt gemandateerd aan het college |
| ***Artikel 12. Kostprijsberekening*** | 12.1 tot en met 12.3 is verwijderd en geactualiseerd naar het Model Financiële verordening 2016 van de VNG | Gewijzigd | Actualisatie naar de modelverordening van de VNG |
| ***Artikel 12. Kostprijsberekening*** | 12.4 tot en met 12.6 toegevoegd | Nieuw | Actualisatie naar de modelverordening van de VNG en conform stellige uitspraak commissie BBV in de notitie rente |
| ***Artikel 13. Prijzen economische activiteiten*** | 13.1 en 13.2 Bij afwijking van het *publiek belang* | Gewijzigd | Actualisatie naar de modelverordening van de VNG |
| ***Artikel 14. Vaststelling hoogte belastingen, rechten, heffingen en prijzen*** | 14.2 tot en met 14.4 | Verwijderd | Niet langer van toepassing |
| ***Artikel 15. Financieringsfunctie*** | Artikel 15. lid 4 wordt artikel 15. lid 1 | Gewijzigd | Gewenste volgordelijkheid |
| ***Artikel 15. Financieringsfunctie*** | 15.4. Het college biedt de raad tenminste eens in de zes jaar een beleidsnotitie aan over het garantiebeleid. De raad stelt deze notitie vast. | Gewijzigd | Onderliggende beleidsnotities worden door het college aan de raad aangeboden zodra er goede redenen zijn om tot aanpassing over te gaan. Dit gebeurt uiterlijk zes jaar na vaststelling van de oude beleidsnotitie. |
| ***Artikel 15. Financieringsfunctie*** | 15.6. Bij het verstrekken van een garantie of borgstelling is het in het vierde lid van dit artikel bedoelde garantiebeleid van toepassing. | Verwijderd | In artikel 15. lid 5 voldoende toegelicht. Waar het van toepassing is, wordt dit geregeld in het garantiebeleid |
| ***Artikel 16. Schuldbeheersing*** | 16.1.Het college biedt de raad tenminste eens in de zes jaar een notitie aan over de schuldbeheersing. De raad stelt deze notitie vast. | Gewijzigd | Onderliggende beleidsnotities worden door het college aan de raad aangeboden zodra er goede redenen zijn om tot aanpassing over te gaan. Dit gebeurt uiterlijk zes jaar na vaststelling van de oude beleidsnotitie. |
| ***Artikel 17. Budgetoverhevelingen*** | 17.b. het minimumbedrag voor een budgetoverheveling bedraagt € 200.000; | Gewijzigd | De grensbedragen zijn aangepast naar € 200.000. |
| ***Artikel 18. Verbonden partijen*** | 18.1.Het college biedt de raad tenminste eens in de zes jaar een notitie aan over de verbonden partijen. De raad stelt deze notitie vast. | Gewijzigd | Onderliggende beleidsnotities worden door het college aan de raad aangeboden zodra er goede redenen zijn om tot aanpassing over te gaan. Dit gebeurt uiterlijk zes jaar na vaststelling van de oude beleidsnotitie |
| ***Artikel 19. Weerstandsvermogen en risicomanagement*** | 19.1.Het college biedt de raad tenminste eens in de zes jaar een notitie aan over het weerstandsvermogen en risicomanagement. De raad stelt deze notitie vast. | Gewijzigd | Onderliggende beleidsnotities worden door het college aan de raad aangeboden zodra er goede redenen zijn om tot aanpassing over te gaan. Dit gebeurt uiterlijk zes jaar na vaststelling van de oude beleidsnotitie |
| ***Artikel 20. Grondbeleid*** | 2.c. de werkprocessen voor de grondexploitaties | Verwijderd | Aangepast conform inhoud geactualiseerde verordening grondzaken 2020 |
| ***Artikel 20. Grondbeleid*** | 2.b. de richtlijnen inzake voorbereidingskosten | Nieuw | Aangepast conform inhoud geactualiseerde verordening grondzaken 2020 |

| Artikel | Tekst in het nieuwe beleid | Nieuw / gewijzigd / verwijderd | Uitleg |
|---|---|---|---|
| ***Artikel 20. Grondbeleid*** | 2.d. de richtlijnen inzake de grondexploitaties *en projecten met ontwikkelaars* | Gewijzigd | Aangepast conform inhoud geactualiseerde verordening grondzaken 2020 |
| ***Artikel 20. Grondbeleid*** | 2.f. de inrichting van de verschillende voorzieningen in relatie tot grondexploitaties en overige projecten | Nieuw | Aangepast conform inhoud geactualiseerde verordening grondzaken 2020 |
| ***Artikel 20. Grondbeleid*** | 2.g. de werkwijze inzake project specifieke en conjuncturele risico's | Nieuw | Aangepast conform inhoud geactualiseerde verordening grondzaken 2020 |
| ***Artikel 20. Grondbeleid*** | 3. Het college legt periodiek, doch minimaal eens per zes jaar, een beleidskader strategisch grondbeleid aan de gemeenteraad ter besluitvorming voor. In het beleidskader strategisch grondbeleid zal in elk geval worden ingegaan op: | Gewijzigd | Onderliggende beleidsnotities worden door het college aan de raad aangeboden zodra er goede redenen zijn om tot aanpassing over te gaan. Dit gebeurt uiterlijk zes jaar na vaststelling van de oude beleidsnotitie |
| ***Artikel 20. Grondbeleid*** | 3.a. wordt 3.c. het strategisch verwervingsbeleid | Gewijzigd | Aangepast conform inhoud geactualiseerde verordening grondzaken 2020 |
| ***Artikel 20. Grondbeleid*** | 5.c. *afwijkingen van* planning en financiële uitkomsten, mede in relatie tot de voorgaande rapportage | Gewijzigd | Aangepast conform inhoud geactualiseerde verordening grondzaken 2020 |
| ***Artikel 20. Grondbeleid*** | 5.d. afwijkingen ten opzichte van de begroting (inclusief begrotingswijzigingen) | Verwijderd | Aangepast conform inhoud geactualiseerde verordening grondzaken 2020 |
| ***Artikel 21. Financiering*** | 21.a. tot en met 21.c. aangevuld met de kasgeldlimiet, de renterisiconorm en de rentekosten en renteopbrengsten van de financieringsfunctie | Nieuw | Geactualiseerd en aangevuld aan dat wat wordt vermeld in de paragraaf Financiering |
| ***Artikel 21. Financiering*** | Het woord 'schulden' vervangen door 'financiering' | Gewijzigd | Gelijk aan de terminologie van het Treasurystatuut 2019 (2019.0054201) |
| ***Artikel 21. Financiering*** | 21.g. 'voor de komende vier jaar' is vervallen | Gewijzigd | De rentevisie is niet expliciet toegespitst op vier jaar |
| ***Artikel 22. Onderhoud kapitaalgoederen*** | 22.2. Het college biedt de raad tenminste eens in de vijf jaar een beheerplan fysieke omgeving aan. Het plan geeft het kader weer voor het beoogde onderhoudsniveau, de planning van het onderhoud en de kosten van het onderhoud voor het openbaar groen, watergangen, wegen, kunstwerken, openbare verlichting, verkeersregelinstallaties, straatmeubilair, speelvoorzieningen en sportvoorzieningen. De raad stelt het plan vast. | Gewijzigd | Onderliggende beleidsnotities worden door het college aan de raad aangeboden zodra er goede redenen zijn om tot aanpassing over te gaan. De commissie BBV doet de stellige uitspraak dat beheerplannen die als onderbouwing dienen voor een voorziening maximaal 5 jaar oud mogen zijn.<br>Om aan te sluiten bij deze stellige uitspraak gebeurt dit uiterlijk vijf jaar na vaststelling van de oude beleidsnotitie |
| ***Artikel 22. Onderhoud kapitaalgoederen*** | 22.3. Het college biedt de raad tenminste eens in de zes jaar een rioleringsplan aan. De raad stelt het plan vast. | Gewijzigd | Onderliggende beleidsnotities worden door het college aan de raad aangeboden zodra er goede redenen zijn om tot aanpassing over te gaan. Dit gebeurt uiterlijk zes jaar na vaststelling van de oude beleidsnotitie |
| ***Artikel 22. Onderhoud kapitaalgoederen*** | 22.4. Het college stelt tenminste eens in de zes jaar een vastgoedportefeuilleplan vast. Het plan geeft de kaders voor de omvang en het beheren van de gemeentelijke vastgoedportefeuille aan. De raad ontvangt het plan ter informatie. | Gewijzigd | Onderliggende beleidsnotities worden door het college aan de raad aangeboden zodra er goede redenen zijn om tot aanpassing over te gaan. Dit gebeurt uiterlijk zes jaar na vaststelling van de oude beleidsnotitie |

| Artikel | Tekst in het nieuwe beleid | Nieuw / gewijzigd / verwijderd | Uitleg |
|---|---|---|---|
| ***Artikel 24. Financiële organisatie*** | j. het fiscaal beleid inzake de toepassing binnen de gemeente van de wetgeving op het gebied van Rijksbelastingen inclusief de toepassing van de wet op het BTW-Compensatiefonds, | Nieuw | Met de notitie fiscaal beleid leggen wij de kaders, de randvoorwaarden en uitgangspunten van ons fiscale beleid vast |
| ***Artikel 25. Interne beheersing*** | 25.2. Het college biedt de raad tenminste eens in de zes jaar de Visie op Control aan. | Nieuw | Was eerder opgenomen in *Artikel 2. Planning- en controlstatuut* Onderliggende beleidsnotities worden door het college aan de raad aangeboden zodra er goede redenen zijn om tot aanpassing over te gaan. Dit gebeurt uiterlijk zes jaar na vaststelling van de oude beleidsnotitie |
| ***Artikel 25. Interne beheersing*** | 25.4. Het college stelt het Controlstatuut vast waarin de kaders voor de controlorganisatie in de gemeentelijke organisatie worden ingevuld. | Gewijzigd | Naar aanleiding van de implementatie van de Visie op Control en het Controlstatuut (2018.0056726) |
| ***Bijlage*** | Het inkoop- en aanbestedingsbeleid, het treasurystatuut en de Regeling Misbruik en oneigenlijk gebruik niet meer door de raad te laten vaststellen. | Verwijderd | Het gaat bij deze stukken vooral om beheerstaken, waarvan de bevoegdheid bij het college ligt. |

Met onder andere de aanpassingen van de grensbedragen en de verruiming van de termijn dat de beleidsnotities geactualiseerd moeten worden van vier naar zes jaar, leiden tot een kleine administratieve lastenverlichting.

### *3.3 Wat mag het kosten?*
Aan de uitvoering van dit voorstel zijn, naast de beschikbare ambtelijke capaciteit, geen kosten verbonden.

### *3.4 Wie is daarvoor verantwoordelijk?*
De raad is volgens artikel 212 van de gemeentewet verantwoordelijk voor het vaststellen van de financiële verordening. Binnen het college is de portefeuillehouder Financiën het eerste aanspreekpunt.

### *3.5 Wanneer en hoe zal de raad/het college over de voortgang worden geïnformeerd?*
De Financiële verordening Haarlemmermeer 2021 wordt uiterlijk binnen zes jaar opnieuw geactualiseerd.

## 4. Ondertekening
Burgemeester en wethouders van de gemeente Haarlemmermeer,

de secretaris, de burgemeester,

drs. Carel Brugman Marianne Schuurmans-Wijdeven

Bijlage(n):
- Financiële verordening Haarlemmermeer 2021

# Financiële verordening Haarlemmermeer 2021

De raad van de gemeente Haarlemmermeer:
gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders van xxxxxxxxxx
gelet op artikel 212 van de Gemeentewet;
besluit vast te stellen de Financiële verordening Haarlemmermeer 2021

## Hoofdstuk 1. Algemene bepalingen

### Artikel 1. Begripsbepaling

In deze verordening wordt verstaan onder:

a. administratie: het systematisch verzamelen, vastleggen, verwerken en verstrekken van informatie ten behoeve van het besturen, het functioneren en het beheersen van (onderdelen van) de organisatie van de gemeente Haarlemmermeer en ten behoeve van de verantwoording die daarover moet worden afgelegd;
b. administratieve organisatie: Het stelsel van organisatorische maatregelen gericht op het tot stand brengen en het in stand houden van de goede werking van de bestuurlijke en ambtelijke informatieverzorging ten behoeve van de verantwoordelijke leiding;
c. begroting: begroting of programmabegroting zoals bedoeld in artikel 189 van de gemeentewet;
d. beleidsdoel: een politiek relevant onderdeel van een programma;
e. cluster: iedere organisatorische eenheid binnen de gemeentelijke organisatie;
f. college: het college van burgemeester en wethouders;
g. investeringsproject: een project voor de verwerving of vervaardiging van een goed, waarvan het nut zich over meerdere jaren uitstrekt, niet zijnde een grondexploitatie;
h. jaarstukken: de in artikel 197 van de Gemeentewet bedoelde jaarrekening en jaarverslag;
i. primitieve begroting: De primitieve begroting is de begroting zoals die is vastgesteld door de gemeenteraad voorafgaand aan het begrotingsjaar. Dit is niet hetzelfde als het boekwerk waarover de gemeenteraad heeft besloten. In de primitieve begroting zijn ook verwerkt begrotingswijzigingen waarover de gemeenteraad separaat heeft besloten, tussen het moment van het opstellen van de begroting en 1 januari van het begrotingsjaar en amendementen die de raad heeft aangenomen bij de besluitvorming over de begroting.
j. programma: onderdeel van de programmabegroting bestaande uit een samenhangend geheel van activiteiten om beoogde maatschappelijke doelen te bereiken én waarin doelstellingen en middelen worden gekoppeld;
k. rechtmatigheid in het kader van de accountantscontrole: het in overeenstemming zijn van de financiële beheershandelingen en de vastlegging daarvan met de begroting en de relevante wet- en regelgeving, zoals omschreven in het Besluit accountantscontrole decentrale overheden;
l. verbonden partij: een privaatrechtelijke of publiekrechtelijke organisatie waarin de gemeente een bestuurlijk én een financieel belang heeft;
m. verplichting: door opdrachtverstrekking, schriftelijk of mondeling, ontstaat voor de gemeente de plicht tot betaling aan een derde.

## Hoofdstuk 2. Begroting en verantwoording

### Artikel 2. Planning- en controlcyclus

1. Het college biedt de raad tenminste eens in de zes jaar een notitie Planning- en controlcyclus aan. De raad stelt deze notitie vast.
2. Deze notitie bevat minimaal:
   a. de algemene uitgangspunten voor de planning- en controlproducten;
   b. de algemene uitgangspunten voor de planning- en controlprocessen;
   c. een beschrijving van de functie en inrichting van de planning- en controlproducten.

## Artikel 3. Planning- en controlproducten

1. De Gemeente Haarlemmermeer hanteert de volgende planning- en controlproducten:
   a. voorjaarsrapportage: in de voorjaarsrapportage worden de beleidsmatige en financiële kaders voor de programmabegroting van het komende jaar vastgelegd. Daarnaast worden in de voorjaarsrapportage voor het lopende begrotingsjaar de substantiële beleidsontwikkelingen en financiële afwijkingen meegenomen.
   b. programmabegroting: de programmabegroting is de uitwerking van de voorjaarsrapportage. In de programmabegroting staat wat de gemeente wil bereiken in het nieuwe begrotingsjaar, wat zij daarvoor gaat doen en wat de kosten hiervan zijn.
   c. najaarsrapportage: de najaarsrapportage is een tussentijdse rapportage waarin de raad wordt geïnformeerd over de realisatie van de programmabegroting voor het lopende jaar;
   d. jaarstukken: het jaarverslag en de jaarrekening, die tezamen de verantwoording en daarmee het sluitstuk vormen van de planning- en controlcyclus. In de jaarstukken wordt aangegeven in hoeverre de gestelde doelen zijn bereikt en welke middelen daarvoor zijn ingezet;
   e. Meerjarenperspectief Investeringen (MPI): tegelijkertijd met de voorjaarsrapportage en de najaarsrapportage ontvangt de raad het MPI. In het MPI wordt de stand van zaken van de uitvoering van het investeringsplan weergegeven. Hierbij worden de geautoriseerde investeringen met een totaal krediet van € 2 miljoen of hoger toegelicht.

## Artikel 4. Spoorboekje planning- en controlcyclus

1. Vóór aanvang van een kalenderjaar biedt het college aan de raad ter kennisname een overzicht aan met daarin in elk geval:
   a. de data voor het aanbieden door het college van de voorjaarsrapportage, de programmabegroting, de najaarsrapportage, de jaarstukken en het MPI voor- en najaar;
   b. de data van de behandeling en het vaststellen door de raad van de voorjaarsrapportage, de programmabegroting, de najaarsrapportage, de jaarstukken en het MPI voor- en najaar.

## Artikel 5. Programma's en programma-indeling

1. De raad stelt minimaal bij aanvang van iedere raadsperiode een programma-indeling voor die raadsperiode vast.
2. De raad stelt minimaal bij aanvang van iedere raadsperiode de onderverdeling van de programma's in te realiseren beleidsdoelen vast. Een beleidsdoel draagt bij aan het realiseren van het maatschappelijk doel van een programma.
3. De raad kan per programma, naast de wettelijk voorgeschreven beleidsindicatoren, extra indicatoren vaststellen voor het meten van en het afleggen van verantwoording over de gemeentelijke productie van goederen en diensten en de maatschappelijke effecten van het gemeentelijke beleid.
4. De raad stelt bij aanvang van iedere raadsperiode vast over welke onderwerpen hij in extra paragrafen naast de verplichte paragrafen in de programmabegroting en jaarstukken kaders wil stellen en wil worden geïnformeerd.
5. De aanpassingen die voortvloeien uit de leden 1 tot en met 4 worden verwerkt in de eerstvolgende door de raad vast te stellen programmabegroting.

## Artikel 6. Autorisatie begroting en investeringskredieten

1. De raad autoriseert met het vaststellen van de primitieve begroting de baten en de lasten per programma. Indien een beleidsdoel van een programma 10% of meer van het begrotingstotaal (lasten) voor mutaties reserves van de primitieve begroting omvat, dan autoriseert de raad de baten en lasten van een dergelijk beleidsdoel apart.
2. Bij autorisatie van de baten en lasten per programma kan het college tot een maximum van € 2.000.000 aan budget verschuiven tussen de beleidsdoelen, mits het afgesproken beleid per beleidsdoel gerealiseerd wordt.
3. Voor het autoriseren van investeringskredieten gelden de volgende regels:
   a. nieuwe investeringen die opgenomen zijn in het investeringsplan die starten in het nieuwe begrotingsjaar en waarvan het investeringsbedrag lager is dan € 2.000.000 worden door de raad geautoriseerd bij het vaststellen van de primitieve begroting. De raad kan hierbij aangeven van welke van deze nieuwe investeringen hij op een later tijdstip een apart voorstel voor autorisatie van het investeringskrediet wil ontvangen;

b. nieuwe investeringen waarvan het investeringsbedrag lager is dan € 2.000.000 die niet zijn opgenomen in het investeringsplan worden door de raad met het vaststellen van de voor- of najaarsrapportage of middels een afzonderlijk raadsvoorstel geautoriseerd;
c. nieuwe investeringen met een investeringsbedrag van € 2.000.000 of hoger die opgenomen zijn in het investeringsplan worden met een afzonderlijk raadsvoorstel aan de raad ter autorisatie voorgelegd. Bij investeringen groter dan € 25 miljoen informeert het college de raad in een voorstel over het effect van de investering op de schuldpositie van de gemeente;
d. uitgezonderd op lid c zijn vervangingsinvesteringen van € 2 miljoen of hoger die bestemd zijn voor de vervanging van activa waarvan de lasten conform het BBV moeten worden verantwoord onder het Overzicht overhead. Deze worden door de raad geautoriseerd bij het vaststellen van de primitieve begroting. De raad kan hierbij aangeven van welke investeringen hij op een later tijdstip een apart voorstel voor autorisatie van het investeringskrediet wil ontvangen;
e. het benodigde kapitaallastenbudget voortvloeiend uit de nog te autoriseren investeringen in het investeringsplan wordt reeds in de programmabegroting gereserveerd;
f. nieuwe investeringen met een investeringsbedrag van € 2.000.000 of hoger die niet zijn opgenomen in het investeringsplan worden met een afzonderlijk raadsvoorstel aan de raad ter autorisatie voorgelegd. Bij investeringen groter dan € 25 miljoen informeert het college de raad in een voorstel over het effect van de investering op de schuldpositie van de gemeente;
g. indien de uitvoering van een investeringskrediet zich over meerdere jaren uitstrekt, dan wordt het geautoriseerde investeringsbedrag op basis van de planning van het project over de uitvoeringsjaren verdeeld en per uitvoeringsjaar vrijgegeven. Verschuivingen tussen de jaarbedragen als gevolg van wijzigingen in de planning zijn toegestaan, mits de investering conform de door de raad vastgestelde doelen en voorwaarden wordt gerealiseerd en het totaal beschikbaar gestelde krediet niet wordt overschreden;
h. in het te autoriseren investeringsbedrag wordt rekening gehouden met alle kosten die noodzakelijk zijn voor het realiseren van het investeringsgoed. Naast de kosten die voldaan worden aan derden, wordt rekening gehouden met de toe te rekenen uren in verband met voorbereiding, toezicht en administratie (vta-kosten) en met de inbreng van grond vanuit een bouwgrondexploitatie of vanuit de (strategische) gronden op de balans;
i. pas nadat de raad een investeringskrediet heeft geautoriseerd kunnen verplichtingen worden aangegaan.

4. Het college informeert de raad vooraf als ze op basis van alle beschikbare informatie verwacht dat de lasten de geautoriseerde lasten of de investeringsuitgaven de geautoriseerde investeringskredieten dreigen te overschrijden of de baten de geautoriseerde baten dreigen te onderschrijden met meer dan € 200.000. De raad geeft vervolgens aan of hij hiervoor een voorstel wil voor wijziging van het budget of een voorstel voor bijstelling van het beleid.
5. Bij de behandeling van de voorjaars- en najaarsrapportages in de raad doet het college voorstellen voor het wijzigen van de geautoriseerde budgetten en de investeringskredieten en het bijstellen van het beleid. Afwijkingen op de ramingen van de baten en de lasten van de beleidsdoelen en investeringskredieten van € 200.000 of hoger worden toegelicht.
6. In de jaarstukken informeert het college de raad in het kader van de rechtmatigheidsverantwoording, met een rapportagetolerantiegrens van € 200.000, over begrotingsafwijkingen en -overschrijdingen. Als begrotingsoverschrijdingen passen binnen het door de raad vastgestelde beleid is er geen sprake van een onrechtmatigheid. Hiervoor gelden de volgende toetsingscriteria:

| **Soort begrotingsafwijking** | **Onrechtmatig, maar telt niet mee voor het oordeel** | **Onrechtmatig, en telt mee voor het oordeel** |
|---|---|---|
| Budgetoverschrijdingen betreffende activiteiten die niet passen binnen het bestaande beleid en waarvoor men geen voorstel tot begrotingsaanpassing heeft ingediend. Bijvoorbeeld de doelgroep c.q. de activiteiten zijn in de praktijk aantoonbaar ruimer geïnterpreteerd dan in regelgeving (subsidieregeling, -verordening) was gedefinieerd. | | X |

| Soort begrotingsafwijking | Onrechtmatig, maar telt niet mee voor het oordeel | Onrechtmatig, en telt mee voor het oordeel |
|---|---|---|
| Budgetoverschrijdingen die passen binnen het bestaande beleid, maar waarbij de accountant ondubbelzinnig vaststelt dat die ten onrechte niet tijdig zijn geautoriseerd. Bijvoorbeeld: de verwachte kostenoverschrijding op jaarbasis was via tussentijdse informatie al wel bekend, maar men heeft geen voorstel tot begrotingsaanpassing ingediend en dit is in strijd met de budgetregels zoals afgesproken met de raad. | | X |
| Budgetoverschrijdingen die geheel of grotendeels worden gecompenseerd door direct gerelateerde opbrengsten, bijvoorbeeld via subsidies of kostendekkende omzet. | X | |
| Budgetoverschrijdingen bij open einde (subsidie)regelingen. Vaak blijkt vanwege dit open karakter in het kader van het opmaken van de jaarrekening een (niet eerder geconstateerde) overschrijding. | X | |
| Budgetoverschrijdingen die worden gecompenseerd door extra inkomsten die niet direct gerelateerd zijn. Over de aanwending van deze extra inkomsten heeft de raad nog geen besluit genomen. | | X |
| Budgetoverschrijdingen betreffende activiteiten welke achteraf als onrechtmatig moeten worden beschouwd omdat dit bijvoorbeeld bij nader onderzoek van de subsidieverstrekker, belastingdienst of een toezichthouder blijkt (bijvoorbeeld een belastingnaheffing). Het zal hier in de praktijk vaak gaan om interpretatieverschillen bij de uitleg van wet- en regelgeving die na het verantwoordingsjaar aan het licht komen. Er zijn dan geen rechtmatigheidsgevolgen voor dat verantwoordingsjaar. Wel zal de gemeente ervoor moeten zorgen dat de overschrijdingen getrouw in de jaarrekening worden weergegeven. Ook kunnen er gevolgen zijn voor het lopende jaar.<br>- geconstateerd tijdens verantwoordingsjaar<br>- geconstateerd na verantwoordingsjaar | <br><br><br><br><br><br><br><br><br><br><br><br><br><br>X | <br><br><br><br><br><br><br><br><br><br><br><br><br>X<br> |
| Budgetoverschrijdingen op activeerbare activiteiten (investeringen of totaal geautoriseerd budget) waarvan de gevolgen voornamelijk zichtbaar worden via hogere afschrijvings- en financieringslasten in het jaar zelf of pas in de volgende jaren.<br>- jaar van investeren<br>- afschrijvings- en financieringslasten in latere jaren | <br><br><br><br><br><br><br><br><br><br><br><br><br><br>X | <br><br><br><br><br><br><br><br><br><br><br><br><br>X<br> |

7. In het overzicht incidentele baten en lasten in de programmabegroting en in de jaarstukken worden de incidentele baten en lasten van € 200.000 of hoger afzonderlijk gespecificeerd.
8. Aanbestedingsvoordelen van € 300.000 of hoger op een investeringskrediet worden gemeld in het MPI. Deze voordelen vallen vrij of worden aangewend binnen het betreffende project na een integrale afweging en besluitvorming door de raad.
9. De baten en lasten in de programmabegroting en de uitgaven en inkomsten van de investeringskredieten worden bruto geraamd;
10. Een subsidie lager dan € 50.000 dat door de gemeente wordt verstrekt voor meerdere jaren wordt verantwoord in het jaar dat de beschikking wordt genomen.

## Artikel 7. Informatieplicht

Het college besluit niet over:

a. het verstrekken van garanties of borgstellingen boven een maximum, zoals vastgelegd in het 'Garantiebeleid Gemeente Haarlemmermeer';
b. de aan- en verkoop van werken, diensten en goederen indien deze niet passen binnen het bestaande beleid en de daarbij behorende financiële kaders,

dan nadat de raad is geïnformeerd over het voornemen en hiertoe in de gelegenheid is gesteld zijn wensen en bedenkingen ter kennis van het college te brengen.

### Artikel 8. EMU-saldo

Wanneer het Rijk de gemeente bericht dat alle gemeenten samen het collectieve aandeel van gemeenten in het EMU-tekort, bedoeld in artikel 3, zesde lid, van de Wet houdbare overheidsfinanciën, hebben overschreden, informeert het college de raad of een aanpassing van de begroting nodig is. Als het college een aanpassing nodig acht, doet het college een voorstel voor het wijzigen van de begroting.

## Hoofdstuk 3. Financieel beleid

### Artikel 9. Waardering en afschrijving vaste activa

1. Het college biedt de raad tenminste eens in de zes jaar een beleidsnotitie aan over waarderen, activeren en afschrijven van vaste activa en het verlenen van investeringskredieten. De raad stelt deze notitie vast.
2. De notitie behandelt ten minste:
    a. de grondslagen voor activering en waardering van vaste activa;
    b. de termijnen en methodieken voor afschrijvingen van vaste activa;
    c. het moment waarop de afschrijving van vaste activa aanvangt;
3. Bij de waardering van de vaste activa met economisch nut wordt rekening gehouden met waardevermindering. Als hierbij sprake is van een kans op waardeherstel dan wordt de waardevermindering verwerkt met een voorziening, anders wordt het activum afgewaardeerd.

### Artikel 10. Voorziening voor oninbare vorderingen

1. Voor de vorderingen op verbonden partijen en derden wordt een voorziening wegens oninbaarheid gevormd op basis van een beoordeling op inbaarheid van de openstaande vorderingen.
2. Voor het bepalen van de hoogte van de voorziening wordt onderscheid gemaakt in de volgende drie categorieën debiteuren:
    a. aanslagen voor gemeentelijke leges, dwangsommen, facturen graf- en begraafrechten en privaatrechtelijke vorderingen opgelegd door gemeente Haarlemmermeer zelf;
    b. vorderingen met betrekking tot gemeentelijke belastingen en heffingen opgelegd door de gemeenschappelijke regeling Cocensus;
    c. vorderingen op bijstandsdebiteuren opgelegd door de gemeente Haarlemmermeer.
3. De hoogte van de voorziening voor oninbare vorderingen van gemeentelijke leges, dwangsommen, facturen graf- en begraafrechten en privaatrechtelijke vorderingen opgelegd door gemeente Haarlemmermeer zelf wordt bepaald op basis van ouderdom, bedrag en risicoprofiel.
4. De hoogte van de voorziening voor oninbare vorderingen gemeentelijke belastingen en heffingen wordt bepaald op basis van ouderdom van de vordering en wordt omgeslagen voor een bepaald percentage.
5. De hoogte van de voorziening voor oninbare vorderingen op bijstandsdebiteuren wordt bepaald op basis van de ouderdom van de vordering.
6. De uitwerking van het bepalen van de hoogte van de voorziening voor oninbare vorderingen wordt vastgelegd in een beleidsrichtlijn ‘Dubieuze debiteuren’ vast te stellen door het college.

### Artikel 11. Reserves en voorzieningen

1. Het college biedt de raad tenminste eens in de zes jaar een beleidsnotitie aan over reserves en voorzieningen. De raad stelt deze notitie vast.
2. De notitie behandelt ten minste:
    a. De soorten reserves en voorzieningen die worden onderscheiden;

b. voorschriften voor het vormen, besteden en opheffen van reserves;
c. de omstandigheden waarin vorming van voorzieningen kan of moet plaatsvinden;
d. de toerekening en verwerking van rente over reserves en voorzieningen;
e. de verwerking van reserves en mutaties daarin bij opmaak van de jaarstukken en in het bijzonder de tolerantie die daarbij mag worden gehanteerd voor het verwerken van over- en onderschrijdingen bij toevoegen aan of onttrekken uit reserves;
f. de informatievoorzieningen aan de raad over reserves en voorzieningen en de informatiemomenten die daaraan gekoppeld zijn.

3. Voor het instellen en opheffen van een reserve is een raadsbesluit noodzakelijk.
4. Het instellen en opheffen van een voorziening is gemandateerd aan het college.

## Artikel 12. Kostprijsberekening

1. Voor het bepalen van de geraamde kostprijs van rechten en heffingen waarmee kosten in rekening worden gebracht, en van goederen, werken en diensten die worden geleverd aan overheidsbedrijven en derden, wordt een extracomptabel stelsel van kostentoerekening gehanteerd. Bij deze kostentoerekening worden naast de directe kosten, de overheadkosten en de rente van de inzet van vreemd vermogen, reserves en voorzieningen voor de financiering van de in gebruik zijnde activa betrokken.
2. Bij de directe kosten worden betrokken de bijdragen aan en onttrekkingen van voorzieningen voor de noodzakelijke vervanging van de betrokken activa en de afschrijvingskosten van de in gebruik zijnde activa. Voor de rechten en heffingen waarmee kosten in rekening worden gebracht, worden daarbij ook de compensabele belasting over de toegevoegde waarde (BTW) en de gederfde inkomsten van het kwijtscheldingsbeleid betrokken.
3. Het percentage van de omslagrente voor de toerekening van rente voor de financiering van de in gebruik zijn de activa, bedoeld in het eerste lid, wordt jaarlijks met de begroting vastgesteld. Het percentage van deze omslagrente wordt bepaald uit het gewogen gemiddelde van het bij de begroting geraamde rentepercentage van de rentekosten op de opgenomen langlopende leningen, kortlopende leningen en kredieten en het rentepercentage van de rentevergoeding over de reserves en de voorzieningen. De uitkomst van dit percentage van de omslagrente wordt op een half procent afgerond.
4. In afwijking van het derde lid wordt bij een verstrekte lening voor de bepaling van de rentekosten van de inzet van vreemd vermogen in de kostprijs uitgegaan van de vastgestelde omslagrente verhoogd met een opslag voor het debiteurenrisico.
5. In afwijking van het eerste lid worden bij grondexploitaties alleen de rentekosten voor de inzet van vreemd vermogen aan de kostprijs toegerekend.
6. Voor de toerekening van de overheadkosten aan de kostprijs zoals bedoeld in het eerste lid, wordt het totaal van de nettolasten van het Overzicht overhead in de programmabegroting omgerekend in een opslag per productief uur van het directe personeel (al het personeel dat niet valt onder overhead). Het totaal aan overhead dat wordt toegerekend, wordt berekend door het totaal aantal in de programmabegroting geraamde uren voor een taak zoals bedoeld in het eerste lid te vermenigvuldigen met de berekende opslag per productief uur.

## Artikel 13. Prijzen economische activiteiten

1. Voor de levering van goederen, diensten of werken aan overheidsbedrijven en derden en met welke bijbehorende activiteiten de gemeente in concurrentie met marktpartijen treedt, wordt tenminste de geraamde integrale kostprijs in rekening gebracht. Bij afwijking vanwege een publiek belang doet het college vooraf voor deze activiteiten een voorstel voor een raadsbesluit, waarin het publiek belang van de activiteit wordt gemotiveerd.
2. Bij het verstrekken van leningen of garanties aan overheidsbedrijven en derden brengt de gemeente tenminste de geraamde integrale kosten in rekening. Bij afwijking vanwege het publiek belang doet het college vooraf een voorstel voor een raadsbesluit, waarin het publiek belang van de lening of garantie wordt gemotiveerd.
3. Bij het verstrekken van kapitaal door de gemeente aan overheidsbedrijven en derden gaat het college uit van een vergoeding van tenminste de geraamde integrale kosten van de verstrekte middelen. Bij afwijking doet het college vooraf een voorstel voor een raadsbesluit, waarin het publiek belang van de kapitaalverstrekking wordt gemotiveerd.
4. Raadbesluiten met de motivering van het publiek belang als bedoeld in de vorige leden zijn niet nodig als sprake is van:

a. leveringen van goederen, diensten of werken en het verstrekken van leningen, garanties en kapitaal aan andere overheden voor zover deze leveringen en verstrekkingen zijn bedoeld voor de uitoefening van de publieke taak door die andere overheid;
b. een bevoordeling van activiteiten in het kader van een bij wet opgedragen publiekrechtelijke taak;
c. een bevoordeling van activiteiten in het kader van een toegekend bijzonder of uitsluitend recht waarvoor prijsvoorschriften gelden;
d. een bevoordeling van sociale werkplaatsen;
e. een bevoordeling van onderwijsinstellingen;
f. een bevoordeling van publieke media-instellingen; en
g. een bevoordeling die valt onder de reikwijdte van de staatssteunregels van het Werkingsverdrag van de Europese Unie en daarmee verenigbaar is.

## Artikel 14. Vaststelling hoogte belastingen, rechten, heffingen en prijzen

1. Het college doet de raad jaarlijks een voorstel voor de hoogte van de gemeentelijke tarieven voor de belastingen, de heffingen en overige leges.

## Artikel 15. Financieringsfunctie

1. Het college neemt bij de uitvoering van de financieringsfunctie de richtlijnen in acht zoals vastgelegd in het treasurystatuut.
2. Het college neemt bij het uitzetten en het aantrekken van middelen de volgende kaders in acht:
   a. voor het aantrekken van financieringen met een looptijd langer dan één jaar worden tenminste twee prijsopgaven bij verschillende financiële instellingen gevraagd; en
   b. er wordt geen gebruik gemaakt van financiële derivaten als bedoeld in artikel 1, onder c, van de Wet financiering decentrale overheden.
3. Het college informeert de raad vooraf indien de wettelijke kasgeldlimiet, bedoeld in artikel 1, onder f, van de Wet financiering decentrale overheden, of de wettelijke renterisiconorm, bedoeld in artikel 1, onder h, van de Wet financiering decentrale overheden, dreigt te worden overschreden.
4. Het college biedt de raad tenminste eens in de zes jaar een beleidsnotitie aan over het garantiebeleid. De raad stelt deze notitie vast.
5. Bij het verstrekken van leningen, het verstrekken van garanties en het verstrekken van risicodragend kapitaal bedingt het college indien mogelijk zekerheden.

## Artikel 16. Schuldbeheersing

1. Het college biedt de raad tenminste eens in de zes jaar een notitie aan over de schuldbeheersing. De raad stelt deze notitie vast.
2. Deze notitie behandelt tenminste de volgende onderwerpen:
   a. Spelregels beoordelen schuldpositie
   b. Indicatoren monitoring schuldpositie

## Artikel 17. Budgetoverhevelingen

Het college kan de raad een voorstel doen om budgetten over te hevelen naar het volgende begrotingsjaar. De raad toetst een voorstel voor budgetoverheveling aan de volgende criteria:
a. het achterwege blijven van de budgetoverheveling leidt tot een significante vertraging in de oorspronkelijk voorgenomen uitvoering;
b. het minimumbedrag voor een budgetoverheveling bedraagt € 200.000;
c. de overheveling moet betrekking hebben op incidenteel beschikbaar gestelde budgetten;
d. door de overheveling mag het betreffende budget niet worden overschreden.

## Artikel 18. Verbonden partijen

1. Het college biedt de raad tenminste eens in de zes jaar een notitie aan over de verbonden partijen. De raad stelt deze notitie vast.
2. Deze notitie bevat ten minste een beleidskader voor de wijze waarop wordt omgegaan met oprichting, uitbreiding, beheer, uittreding en beëindiging van de verbonden partijen van de gemeente.

## Artikel 19. Weerstandsvermogen en risicomanagement

1. Het college biedt de raad tenminste eens in de zes jaar een notitie aan over het weerstandsvermogen en risicomanagement. De raad stelt deze notitie vast.
2. Deze notitie behandelt ten minste de volgende onderwerpen:
    a. Spelregels voor het bepalen en beoordelen van het weerstandsvermogen;
    b. beleid inzake de beheersing van risico's;
    c. taken en verantwoordelijkheden inzake risicomanagement.

## Artikel 20. Grondbeleid

1. Het college biedt de raad tenminste eens in de zes jaar een verordening Grondzaken aan. De raad stelt deze verordening vast.
2. Deze verordening behandelt ten minste de volgende onderwerpen:
    a. de verantwoordingsrapportages grondexploitaties;
    b. de beleidsnota's grondzaken;
    c. de richtlijnen inzake voorbereidingskosten;
    d. de richtlijnen inzake de grondexploitaties en projecten met ontwikkelaars;
    e. de werkwijze inzake de verevening tussen de reserve grondzaken en de algemene dekkingsreserve. Beide reserves zijn onderdeel van de algemene reserves;
    f. de inrichting van de verschillende voorzieningen in relatie tot grondexploitaties en overige projecten;
    g. de werkwijze inzake project specifieke en conjuncturele risico's.
3. Het college legt periodiek, doch minimaal eens per zes jaar, een beleidskader strategisch grondbeleid aan de gemeenteraad ter besluitvorming voor. In het beleidskader strategisch grondbeleid zal in elk geval worden ingegaan op:
    a. het beschikbaar grondbeleidsinstrumentarium;
    b. de wijze waarop het college voornemens is dit instrumentarium in te zetten;
    c. het strategisch verwervingsbeleid.
4. Het college legt jaarlijks een Grondprijzennota ter vaststelling voor aan de raad. Hierin zijn de uitgangspunten voor de uitgifteprijzen van gronden vastgelegd.
5. Het college biedt jaarlijks, voorafgaand aan de vaststelling van de jaarstukken, een geactualiseerd Meerjaren Perspectief Grondzaken (MPG) en jaarlijks, voorafgaand aan de vaststelling van de najaarsrapportage, een tussentijds MPG aan, waarin minimaal aandacht is voor:
    a. te ontwikkelen en in ontwikkeling genomen projecten;
    b. risico's die samenhangen met de grondontwikkeling;
    c. afwijkingen van planning en financiële uitkomsten, mede in relatie tot de voorgaande rapportage;
    d. financiële prognoses.
6. In de paragraaf Grondbeleid van de programmabegroting en in de jaarstukken wordt op hoofdlijnen ingegaan op de uitvoering van het grondbeleid.

# Hoofdstuk 4. Paragrafen

## Artikel 21. Financiering

In de paragraaf financiering bij de begroting en de jaarstukken neemt het college naast de verplichte onderdelen op grond van artikel 13 van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten in ieder geval op:

a. de kasgeldlimiet;
b. de renterisiconorm;
c. de rentekosten en renteopbrengsten van de financieringsfunctie;
d. een overzicht kortlopende financiering met een looptijd korter dan een jaar en het verschuldigde rentepercentage;
e. een overzicht langlopende financiering met een looptijd langer dan een jaar en het verschuldigde rentepercentage;
f. de liquiditeitsplanning en de financieringsbehoefte voor de komende vier jaar;
g. de rentevisie.

## Artikel 22. Onderhoud kapitaalgoederen

1. Bij de begroting en de jaarstukken neemt het college in de paragraaf onderhoud kapitaalgoederen naast de verplichte onderdelen op grond van artikel 12 van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten in ieder geval op:
    a. de voortgang van het geplande onderhoud;
    b. de omvang van het achterstallig onderhoud.
2. Het college biedt de raad tenminste eens in de vijf jaar een beheerplan fysieke omgeving aan. Het plan geeft het kader weer voor het beoogde onderhoudsniveau, de planning van het onderhoud en de kosten van het onderhoud voor het openbaar groen, watergangen, wegen, kunstwerken, openbare verlichting, verkeersregelinstallaties, straatmeubilair, speelvoorzieningen en sportvoorzieningen. De raad stelt het plan vast.
3. Het college biedt de raad tenminste eens in de zes jaar een rioleringsplan aan. De raad stelt het plan vast.
4. Het college stelt tenminste eens in de zes jaar een vastgoedportefeuilleplan vast. Het plan geeft de kaders voor de omvang en het beheren van de gemeentelijke vastgoedportefeuille aan. De raad ontvangt het plan ter informatie.

# Hoofdstuk 5. Financiële organisatie en financieel beheer

## Artikel 23. Administratie

De administratie is zodanig van opzet en werking, dat zij in ieder geval dienstbaar is voor:

a. het sturen en het beheersen van activiteiten en processen in de gemeente als geheel en in de clusters;
b. het verstrekken van informatie over ontwikkelingen in de omvang van activa, passiva en niet uit de balans blijkende verplichtingen;
c. het verschaffen van informatie over uitputting van de toegekende budgetten en investeringskredieten en voor het maken van kostencalculaties;
d. het verschaffen van informatie over indicatoren met betrekking tot de gemeentelijke productie van goederen en diensten en de maatschappelijke effecten van het gemeentelijke beleid;
e. het afleggen van verantwoording over de rechtmatigheid, de doelmatigheid en de doeltreffendheid van het gevoerde bestuur in relatie tot de gestelde beleidsdoelen, de begroting en relevante wet- en regelgeving;
f. de controle van de registratie van gegevens als zodanig en van de daaraan ontleende informatie, alsmede voor de controle op de rechtmatigheid, de doelmatigheid en de doeltreffendheid van het gevoerde bestuur in relatie tot de gestelde beleidsdoelen, de begroting en relevante wet- en regelgeving.

## Artikel 24. Financiële organisatie

Het college draagt zorgt voor:

a. een eenduidige indeling van de gemeentelijke organisatie en een eenduidig toewijzing van de gemeentelijke taken aan de clusters;
b. een adequate scheiding van taken, functies, bevoegdheden, verantwoordelijkheden;
c. de verlening van mandaten en volmachten voor het aangaan van verplichtingen ten laste van de toegekende budgetten en investeringskredieten;
d. de interne regels voor taken en bevoegdheden, de verantwoordingsrelaties en de bijbehorende informatievoorziening van de financieringsfunctie;
e. de te maken afspraken met de clusters over de te leveren prestaties, de daarvoor beschikbare middelen en de wijze en frequentie van rapportage over de voortgang van de activiteiten en uitputting van middelen;
f. de kostenverdeelsleutels voor het eenduidig toewijzen van de lasten en baten aan de taakvelden van de taakveldenraming en de taakveldenrealisatie;
g. het beleid en de interne regels voor de inkoop en de aanbesteding van goederen, werken en diensten;
h. het beleid en de interne regels voor de steunverlening en de toekenning van subsidies aan ondernemingen en instellingen;
i. het beleid en de interne regels voor het voorkomen van misbruik en oneigenlijk gebruik van gemeentelijke regelingen en eigendommen,
j. het fiscaal beleid inzake de toepassing binnen de gemeente van de wetgeving op het gebied van Rijksbelastingen inclusief de toepassing van de wet op het BTW-Compensatiefonds,

opdat aan de eisen van rechtmatigheid, controle en verantwoording wordt voldaan.

### Artikel 25. Interne beheersing

1. Het college zorgt ten behoeve van het getrouwe beeld van de jaarrekening, bedoeld in artikel 213, derde lid, onder a van de Gemeentewet, en de rechtmatigheid van de baten en lasten en de balansmutaties, bedoeld in artikel 213, derde lid, onder b van de Gemeentewet, voor de jaarlijkse interne toetsing van de getrouwheid van de informatieverstrekking en de rechtmatigheid van de beheershandelingen. Bij afwijkingen neemt het college maatregelen tot herstel.
2. Het college stelt het Controlstatuut vast waarin de kaders voor de controlorganisatie in de gemeentelijke organisatie worden ingevuld.
3. Het college biedt de raad tenminste eens in de zes jaar de Visie op Control aan.
4. Het college stelt een Controleplan vast waarin in ieder geval de, onder verantwoordelijkheid van het college, uit te voeren verbijzonderde interne controles en audits over lid 1 zijn opgenomen.

## Hoofdstuk 6. Slotbepalingen

### Artikel 26. Intrekken oude verordening en overgangsrecht

De ‘Financiële verordening Gemeente Haarlemmermeer 2016’ wordt ingetrokken, met dien verstande dat zij van toepassing blijft op de jaarrekening en het jaarverslag en bijbehorende stukken van het begrotingsjaar voorafgaand aan het jaar waarin deze verordening in werking treedt en op de begroting, jaarrekening en jaarverslag en bijbehorende stukken van het begrotingsjaar dat samenvalt met het jaar waarin deze verordening in werking treedt.

### Artikel 27. Inwerkingtreding en citeertitel

1. Deze verordening treedt na vaststelling door de gemeenteraad in werking op de achtste dag na bekendmaking.
2. Deze verordening wordt aangehaald als: Financiële verordening Haarlemmermeer 2021.

Aldus vastgesteld in de vergadering van de raad van mei 2021.

De griffier, De voorzitter,

# Toelichting op de financiële verordening

**Artikelsgewijze toelichting**

**Artikel 5. Programma's en programma-indeling**

Dit artikel bevat bepalingen over de inrichting van de begroting waarin de kaderstellende functie van de raad tot uiting komt. De raad stelt bij aanvang van een raadsperiode de indeling van de begroting in programma's vast, evenals de indicatoren waarop de raad wil sturen en controleren. Het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) bepaalt in aanvulling hierop dat het college de taakvelden aan de programma's toewijst.

Overigens is het doel van dit artikel niet om elke nieuwe raadsperiode de gehele begroting en jaarstukken te herindelen. Als de indeling en gebruikte indicatoren de vorige raadsperiode goed zijn bevallen, kunnen deze ongewijzigd opnieuw wordt vastgesteld. In andere gevallen zijn (kleine) bijstellingen of wijzigingen meestal voldoende.

**Artikel 6. Autorisatie begroting en investeringskredieten**

Dit artikel bevat nadere regels voor de autorisatie van de begroting en investeringskredieten. De autorisatie van de begroting vindt plaats op programmaniveau, tenzij een beleidsdoel 10% of meer uitmaakt van het begrotingstotaal. Als dit laatste het geval is, dan vindt voor de beleidsdoelen waar dat voor geldt autorisatie op beleidsdoel plaats.

Autorisatie op programmaniveau betekent dat het college binnen het programma mag schuiven met budgetten, mits het afgesproken beleid gerealiseerd wordt. Als een beleidsdoel apart geautoriseerd wordt, dan mag het college alleen binnen dit beleidsdoel schuiven met budgetten.

Bij de autorisatie van de investeringskredieten wordt een grensbedrag van € 2.000.000 aangehouden. Voor investeringen met een totaal investeringsbedrag van € 2.000.000 en hoger moet altijd een apart raadsvoorstel gedaan worden. In dit raadsvoorstel moet het college een goede kwalitatieve en kwantitatieve onderbouwing opnemen. Investeringen met een totaalbedrag lager dan € 2.000.000 worden geautoriseerd bij het vaststellen van de begroting, tenzij de raad expliciet aangeeft voor bepaalde investeringen een apart voorstel te willen ontvangen. In de programmabegroting wordt met de kapitaallasten van de nog te autoriseren investeringskredieten, voor zover die bekend zijn, rekening gehouden, zodat in de dekking van deze lasten voorzien is.

Uitgezonderd op de nieuwe investeringen van € 2.000.000 of hoger zijn de vervangingsinvesteringen die bestemd zijn voor de vervanging van activa waarvan de lasten conform het BBV moeten worden verantwoord onder het Overzicht overhead. Voorbeelden hiervan zijn vervangingsinvesteringen voor 'Informatievoorziening en automatisering' en 'Facilitaire zaken en huisvesting'.

Als in de jaarstukken sprake is van een begrotingsoverschrijding op de geautoriseerde budgetten (exploitatie en investeringen) dan moeten die betrokken worden in de rechtmatigheidsverantwoording van het college aan de raad. Strikt genomen zijn bestedingen boven de geautoriseerde budgetten onrechtmatig. Het kan hier ook gaan om begrotingsafwijkingen en -overschrijdingen waarbij het college binnen het door de raad uitgezette beleid is gebleven. Het is aan de raad om te bepalen in hoeverre afwijkingen acceptabel zijn. In lid 6 is een tabel opgenomen met toetsingscriteria om te bepalen of een begrotingsoverschrijding acceptabel is en daarom niet separaat meegenomen hoeft te worden in de rechtmatigheidsverklaring van het college. Voor de toetsingscriteria is aangesloten bij criteria die opgenomen waren in de Kadernota rechtmatigheid 2018 van de commissie BBV. Deze criteria werden gehanteerd door de accountant bij het afgeven van de verklaring over de rechtmatigheid van de jaarstukken (tot en met 2020).

In lid 8 wordt bepaald dat de raad beslist over de aanwending van eventuele aanbestedingsvoordelen. Een dergelijk voordeel kan worden aangewend binnen het betreffende investeringsproject. Als wordt besloten het voordeel niet in te zetten binnen het project, dan worden de kapitaallasten (rente en afschrijving) van het betreffende investeringskrediet lager. Dit voordeel op de kapitaallasten wordt als voordeel in de programmabegroting geraamd.

Lid 9 betekent dat lasten of uitgaven die gedekt worden door ontvangen baten of inkomsten altijd geraamd moeten worden via een door de raad vast te stellen begrotingswijziging of aanvullend kredietbesluit.

**Artikel 7. Informatieplicht**

In dit artikel is een nadere invulling van de informatieplicht van het college aan de raad opgenomen. Het betreft een uitwerking van het vierde lid van artikel 169 Gemeentewet. Dat artikel verplicht het college vooraf aan het aangaan van bepaalde verplichtingen de raad inlichtingen te verstrekken indien de raad daar om verzoekt of indien de uitoefening van deze bevoegdheden van het college ingrijpende gevolgen heeft voor de gemeente.

In dit artikel verzoekt de raad het college om informatie vooraf aan het aangaan van de opgesomde rechtshandelingen met een financieel gevolg, indien het aangaan van deze verplichtingen de in het artikel genoemde bedragen overschrijden.

De bepalingen uit het artikel ontslaan het college niet van de informatieplicht in andere gevallen.

Ook moeten besluiten van het college voor het doen van privaatrechtelijke rechtshandelingen passen binnen de kaders van het beleid dat door de raad is uiteengezet. Het artikel schept slechts duidelijkheid tussen het college en de raad over wanneer de raad in elk geval vóóraf wenst te worden geïnformeerd en in de gelegenheid wil worden gesteld zijn wensen en bedenkingen aan het college kenbaar te maken.

**Artikel 8. EMU-saldo**

Voor gemeenten is in de Wet houdbare overheidsfinanciën vastgelegd dat ze aandeel hebben in het plafond voor het totale EMU-tekort van Nederland. Wordt dit gemeentelijk aandeel in het EMU-tekort door de gezamenlijke gemeenten overschreden dan kan dat tot een correctieve maatregel van het Rijk leiden of tot een boete uit Europa die naar gemeenten wordt doorvertaald. Maar het kan ook zijn dat de overschrijding niet erg is.

Gemeenten krijgen in het voorjaar van het Rijk bericht of het gemeentelijk aandeel in het nationale toegestane EMU-tekort met de lopende begroting dreigt te worden overschreden. Ook wordt dan duidelijk of daarop actie van gemeenten is gewenst. Pas als dit laatste het geval is, moeten gemeenten met een individueel EMU-saldo hoger dan gemeentelijke EMU-referentiewaarde hun begroting neerwaarts bijstellen om de overschrijding van het collectieve aandeel ongedaan te maken.

In het artikel is opgenomen dat het college de raad informeert bij een overschrijding van het toegestane EMU-tekort voor alle gemeenten. Als daarop actie nodig is van de gemeente, doet het college een voorstel voor het wijzigen van de begroting.

**Artikel 9. Waardering en afschrijving vaste activa**

De verordening moet volgens artikel 212, lid 2, Gemeentewet in elk geval regels bevatten voor waardering en afschrijving van activa. Het BBV (artikels 59 tot en met 65) stelt hier regels voor. Dit artikel van de verordening bepaalt dat het college een notitie hierover ter vaststelling aan de raad aanbiedt.

**Artikel 11. Reserves en voorzieningen**

Dit artikel bepaalt dat het college een notitie over de reserves en voorzieningen ter vaststelling aanbiedt aan de raad. Met deze notitie stelt de raad regels voor de vorming van reserves.

De vorming en opheffing van een voorziening is, evenals de vorming en opheffing van reserves, voorbehouden aan de gemeenteraad.

In de praktijk heeft de raad bij het vaststellen van voorzieningen weinig tot geen ruimte voor het maken van keuzen (allocatiefunctie), voorzieningen hebben immers een verplichtend karakter op grond van artikel 44 Besluit Begroting en Verantwoording (BBV). Vandaar dat wij voorstellen dat het instellen van een voorziening wordt gemandateerd aan het college. De raad wordt over het instellen van een voorziening geïnformeerd in het raadsvoorstel behorende bij het P&C-product waarin de voorziening wordt ingesteld of opgeheven.

**Artikel 12. Kostprijsberekening**

Artikel 212, lid 2 onder b, Gemeentewet bepaalt dat de verordening in ieder geval bevat de grondslagen voor de berekening van de door het gemeentebestuur in rekening te brengen prijzen en tarieven voor rechten. De grondslag voor de prijzen en tarieven vormt de samenstelling van de kostprijs van de diensten waarvoor prijzen en heffingen in rekening worden gebracht. In dit artikel van de verordening zijn de kaders voor de bepaling van de kostprijzen van de gemeentelijke diensten opgenomen.

**Artikel 13. Prijzen economische activiteiten**

Als een gemeente goederen, diensten of werken levert aan overheidsbedrijven of derden dan mag zij dezen niet bevoordelen als het economische activiteiten betreft. Economische activiteiten zijn hier activiteiten waarmee de gemeenten in concurrentie met ander ondernemingen treedt. Het bevoordelingsverbod houdt feitelijk in dat tenminste een integrale kostprijs voor de levering van goederen, diensten werken en het verstrekken van leningen, garanties en kapitaal in rekening moet worden gebracht.

Van deze verplichting kan worden afgeweken als de activiteiten worden ontplooid in het kader van het publiek belang. Daarvoor is wel nodig dat in een raadbesluit het publiek belang van de activiteit wordt gemotiveerd. Het raadbesluit moet worden aangemerkt als een concretiserend besluit van algemene strekking. Het besluit moet worden bekendgemaakt in een van overheidswege uitgegeven blad of een dag-, nieuws- of huis-aan-huisblad en moet open staan voor bezwaar en beroep. Belanghebbenden kunnen dan binnen uiterlijk zes weken na bekendmaking van het besluit een bezwaarschrift indienen bij de gemeente (artikel 6:7 Algemene wet bestuursrecht). De gemeente moet binnen zes weken een besluit nemen over het bezwaarschrift of – indien een commissie als bedoeld in artikel 7:13 Algemene wet bestuursrecht is ingesteld – binnen twaalf weken, gerekend vanaf de dag na die waarop de termijn voor het indienen van het bezwaarschrift is verstreken. Bij afwijzing van de bezwaren kan de belanghebbende beroep instellen bij de bestuursrechter.

Voor het verplicht in rekening brengen van minimaal een integrale kostprijs voor de levering van goederen, werken en diensten of voor het verstrekken van leningen, garanties en kapitaal gelden een aantal uitzonderingen. Deze uitzonderingen worden in het vierde lid opgesomd.

**Artikel 14. Vaststelling hoogte belastingen, rechten, heffingen en prijzen**

Het vaststellen van de tarieven voor belastingen, rechten en leges is een bevoegdheid van de raad, die niet kan worden gedelegeerd (artikel 156 Gemeentewet). Hier gaat dit artikel van de verordening over.

Het vaststellen van de prijs voor een gemeentelijke dienst of de levering van goederen of werken (die niet vallen onder artikel 229 Gemeentewet) is een privaatrechtelijk besluit. Dergelijke besluiten zijn een bevoegdheid van het college (artikel 160, lid 1 onder e, Gemeentewet).

Daar waar bij het vaststellen van de prijs voor een gemeentelijke dienst of de levering van goederen of werken een publiek belang in het geding is en prijzen lager dan marktconform worden vastgesteld, is het aan de raad om het publiek belang te definiëren en het college kaders mee te geven voor het afwijken van marktconforme prijzen. Hierbij wordt de Wet markt en overheid in acht genomen voor zover het economische activiteiten in de zin van die betreft. Afwijken van de integrale kostprijs kan in die gevallen alleen indien de raad de activiteiten uitdrukkelijk (in een raadsbesluit) heeft aangewezen als activiteit van algemeen belang.

**Artikel 15. Financieringsfunctie**

Artikel 212, lid 2 onder c, Gemeentewet bepaalt dat de verordening in ieder geval regels bevat over het beleid en de organisatie van de financieringsfunctie. Dit artikel van de verordening geeft invulling aan deze wettelijke plicht. Het Treasurystatuut is een regeling voor het sturen en het beheersen van, het verantwoorden over en het toezicht houden op de financiële geldstromen, de financiële posities en de hieraan verbonden risico's. Daarnaast zijn regels over financiering vastgelegd in de Wet Financiering Decentrale Overheden (Wet FIDO). Het college draagt er zorg voor dat aan deze wet wordt voldaan.

In de paragraaf financiering bij de begroting en de jaarstukken rapporteert het college over de verplichte onderdelen op grond van artikel 13 van het BBV, te weten de beleidsvoornemens ten aanzien van het risicobeheer van de financieringsportefeuille.

**Artikel 16. Schuldbeheersing**

Gezien het belang van de beheersing van de gemeentelijke schulden en de bewustwording over dit onderwerp wordt in dit artikel vastgelegd dat het college een notitie over dit onderwerp ter vaststelling aan de raad aanbiedt.

**Artikel 17. Budgetoverhevelingen**

In dit artikel wordt vastgelegd aan welke criteria budgetoverhevelingen getoetst moeten worden. Hiermee wordt duidelijkheid gegeven wanneer budgetten die niet besteed zijn in enig jaar, in aanmerking komen voor overheveling naar een volgend jaar. Deze criteria zijn noodzakelijk ter voorkoming van het onnodig meenemen van overgebleven budgetten naar een volgend jaar.

**Artikel 19. Weerstandsvermogen en risicomanagement**

In artikel 11 BBV staat welke informatie in elk geval in de paragraaf weerstandsvermogen van de begroting en jaarstukken moet worden opgenomen, namelijk een inventarisatie van de weerstandscapaciteit en de risico's en het beleid omtrent de weerstandscapaciteit en de risico's.

Dit artikel van de verordening bepaalt dat het college naast deze paragraaf een apart beleidskader voor het weerstandsvermogen opstelt en ter vaststelling aanbiedt aan de raad.

**Artikel 20. Grondbeleid**

Het grondbeleid kan een grote impact hebben op de financiën van de gemeente. Daarom wordt in dit artikel vastgelegd welke documenten door het college aan de raad overlegd moeten worden. In deze documenten wordt het beleid rondom grondexploitaties vastgelegd. Tevens is vastgelegd op welke momenten gerapporteerd moet worden over de grondexploitaties en waaraan in die rapportages aandacht moet worden besteed.

**Artikel 21. Financiering**

In het BBV staat in artikel 13 welke informatie de paragraaf financiering in elk geval moet bevatten. Aanvullend is opgenomen dat de raad in de paragraaf financiering ook wordt geïnformeerd over de opbouw van de korte en lange schuldpositie, de liquiditeitsplanning en de rentevisie voor de komende jaren.

**Artikel 22. Onderhoud kapitaalgoederen**

Naast de informatie die volgens artikel 12 BBV moet worden opgenomen in de paragraaf onderhoud kapitaalgoederen wordt in dit artikel bepaald dat ook ingegaan moet worden op de voortgang van het geplande onderhoud en de omvang van het achterstallig onderhoud van de kapitaalgoederen.

Verder wordt in dit artikel bepaald dat het college eens in de zes jaar de diverse beheerplannen actualiseert en ter vaststelling aan de raad aanbiedt. De beheerplannen vormen het kader voor het uit te voeren onderhoud aan de kapitaalgoederen. Op basis van de Wet Milieubeheer (artikel 4.22) moet de gemeenteraad voor een daarbij vast te stellen periode een rioleringsplan (het Gemeentelijk Rioleringsplan, GRP) vaststellen. In de Wet Milieubeheer is bepaald waar het plan aan moet voldoen.

**Artikel 23. Administratie**

In dit artikel zijn algemene bepalingen opgenomen voor de inrichting van de gemeentelijke administratie. Op hoofdlijnen wordt opgedragen welke gegevens systematisch moeten worden vastgelegd en aan welke eisen deze gegevens moeten voldoen.

**Artikel 24. Financiële organisatie**

Dit artikel geeft de uitgangspunten voor de financiële organisatie. Ingevolge artikel 160 lid 1 onder a, Gemeentewet is het college bevoegd regels vast te stellen over de ambtelijke organisatie van de gemeente. In dit artikel van de verordening wordt het college opgedragen om zorg te dragen voor bepaalde regels die de financiële organisatie betreffen. De uitgangspunten voor de financiële organisatie zijn nodig om voor het financieel beheer en beleid aan ede eisen van rechtmatigheid, controle en verantwoording te voldoen. Ze creëren de randvoorwaarden waarop de interne controle en de accountantscontrole kan steunen bij het onderzoek naar de financiële rechtmatigheid van de beheershandelingen en getrouwheid van de jaarrekening.

**Artikel 25. Interne beheersing**

De accountant toetst jaarlijks of de gemeenterekening een getrouw beeld geeft van de gemeentelijke financiën en of de (financiële) beheershandelingen die eraan ten grondslag liggen rechtmatig zijn verlopen. Artikel 25 draagt het college op maatregelen te treffen opdat gedurende het jaar of voorafgaand aan de accountantscontrole de gemeente zelf nagaat of de cijfers in de administraties een getrouw beeld geven en of de financiële beheershandelingen die aan de baten, de lasten en de balansmutaties ten grondslag liggen rechtmatig (zijn) verlopen.

De inrichting van de controlfunctie binnen de gemeente is vastgelegd in het controlstatuut, dat door het college vast wordt gesteld. Iedere zes jaar stelt het college de visie op control vast, waarin de visie op de verdere ontwikkeling van de controlfunctie wordt uiteengezet.

**Artikel 26. Intrekken oude verordening en overgangsrecht**

Bij het inwerkingtreden van de nieuwe verordening moet de oude worden ingetrokken. Volgens de Gemeentewet is een begrotingsjaar gelijk aan een kalenderjaar. In begrotingsjaar t worden de jaarstukken uit het begrotingsjaar t-1 vastgesteld, wordt uitvoering gegeven aan de begroting voor het jaar t en wordt tot slot de begroting voor het jaar t+1 vastgesteld. De nieuwe verordening is van toepassing op alle stukken die betrekking hebben op het begrotingsjaar t+1 en later. De oude verordening is ondanks het intrekken nog wel van toepassing op de jaarstukken van het begrotingsjaar t-1 en de begroting en jaarstukken van het jaar t. Hiervoor is in artikel 26 een overgangsbepaling opgenomen.

## Bijlage 1. Overzicht beleidsnotities

| Beleidsnotitie | RV nummer | Datum vaststelling | Vast te stellen door | Actualiseren uiterlijk |
|---|---|---|---|---|
| Schuldbeheersing | 2016.0051961 | 15 december 2016 | Gemeenteraad | 2021 |
| Rioleringsplan (GRP) | 2015.0040910 | 29 oktober 2015 | Gemeenteraad | 2021 |
| Financiële verordening | 2016.0024990 | 30 juni 2016 | Gemeenteraad | 2021 |
| Algemene subsidieverordening 2017 | 2016.0069187 | 13 december 2016 | Gemeenteraad | 2021 |
| Risicomanagement en Weerstandsvermogen | 2017.0032011 | 7 september 2017 | Gemeenteraad | 2021 |
| Beleidskader verbonden partijen | 2017.0041195 | 2 november 2017 | Gemeenteraad | 2021 |
| Planning- en controlcyclus | 2017.0040561 | 19 oktober 2017 | Gemeenteraad | 2021 |
| Visie op Control en Controlstatuut | 2018.0056726 | 18 september 2018 | Gemeenteraad | 2022 |
| Activabeleid | 2019.0054155 | 31 oktober 2019 | Gemeenteraad | 2023 |
| Beleidskader Strategisch Grondbeleid | 2019.0057735 | 14 november 2019 | Gemeenteraad | 2023 |
| Garantiebeleid | 2019.0057727 | 28 november 2019 | Gemeenteraad | 2023 |
| Verordening Grondzaken | 2020.0000918 | 11 juni 2020 | Gemeenteraad | 2024 |
| Reserves en voorzieningen | 2019.0058406 | 3 september 2020 | Gemeenteraad | 2024 |
| Beheerplan Fysieke omgeving | 2020.0000724 | 28 mei 2020 | Gemeenteraad | 2024 |